

3. Холодкова О.Л., Нескоромна Н.В. Тьюторство – як складова системи підготовки викладача анатомії людини. Клінічна та експериментальна патологія. 2016. Том XV, №2 (56), Ч. 2. С. 112–114.
4. Burgess, A., Dornan, T., Clarke, A.J. et al. Peer tutoring in a medical school: perceptions of tutors and tutees. BMC Med Educ. 2016. Vo. 16. P. 85. doi:10.1186/s12909-016-0589-1
5. Sng J. H., Pei Y., Toh Y. P. et al. Mentoring relationships between senior physicians and junior doctors and/or medical students: a thematic review. Medical teacher. 2017. Vol. 39(8). P. 866–875.
6. Бойко А. Тьюторство як засіб задоволення освітніх потреб особистості, країни і суспільства. Педагогічні науки. – 2010. – Вип. 1. – С. 4–11.
7. Бойко А. М., Дем'яненко Н. М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач-студент. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. – 2018. – Вип. 1. – С. 18–22.

Попова Т. М., Наконечна О. А.

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

Постановка проблеми. Загроза поширення нової коронавірусної інфекції змусила реорганізувати роботу в закладах вищої освіти України. Реалізація дистанційних занять вимагала нових педагогічних рішень, які не використовувалися для традиційного викладання фундаментальних наук у медичних університетах. Це відбувалося тому, що особливістю надання інформації під час дистанційного навчання є непряма взаємодія викладача й студента [1, 2]. Звичайно, технічні та інфраструктурні ресурси залишаються ключовими ланками для створення й підтримки дистанційного навчання в медичному університеті [3]. Однак задоволення дистанційним навчанням багато в чому залежить від взаємодії викладачів і студентів під час онлайн навчання [4]. Наявність функціонуючого зворотного зв'язку між викладачем і студентом є найважливішою складовою частиною якісного навчального процесу [5, 6].

Формулювання цілей та постановка завдання. Забезпечити ефективний зворотний зв'язок у дистанційному навчанні – важливе питання, що постало перед викладачами кафедри біологічної хімії. Для досягнення навчальних цілей колектив кафедри використовує певний алгоритм дій. Перший крок – це надання інформації студентам, другий – обговорення важливих моментів з досліджуваної теми, і третій – оперативний зворотний зв'язок. Така послідовність дій забезпечує засвоєння навчального матеріалу студентами та якісну перевірку знань викладачем.

Виклад основного матеріалу. Отже, яким чином було реалізовано «надання інформації» на кафедрі біологічної хімії? Незважаючи на труднощі при розробленні якісного онлайн-навчання, викладачі кафедри біохімії за короткий період часу оволоділи й почали використовувати доступні інтернет-технології, як-от: Moodle System, Zoom, Google Meet. Навчально-методичні вказівки, посібники, презентації до лекцій і практичних занять, завдання з бази КРОК-1 і підручники було інтегровано в Moodle System. До цієї системи має вільний доступ кожний студент медичного університету. Колектив кафедри біологічної хімії систематично підвищує свої внутрішні онлайн-можливості, створює високоякісні дистанційні курси відповідно до навчальних програм.

Під час онлайн-навчання обговорення – це другий важливий компонент взаємодії як між викладачем і студентом, так і між студентами. Він дає змогу реалізувати спільну діяльність учасників навчального процесу.

Обговорення студентами рішень комплексних ситуаційних завдань протягом кожного практичного заняття виконує функцію зворотного зв'язку. За допомогою експрес-опитування, вирішення модельованої клінічної ситуації, складання студентами логіко-смислових ланцюгів викладач отримує інформацію про навчальні досягнення студентів. Дискусії, що виникають у процесі вирішення кейс-завдань, допомагають педагогу підвищувати продуктивність процесу викладання, приділяючи більше часу складним для розуміння питанням. Дискусії мотивують студентів до здобуття і поглиблення знань з біологічної хімії та суміжних медичних дисциплін. За результатами отриманого зворотного зв'язку викладачі корегують навчальний процес. Під час виконання студентами групових завдань існує двонаправлений зворотний зв'язок. Він передбачає оцінювання результатів роботи як викладачем, так і студентами. Робота студентів у малих групах (по три студенти в кожній) дає змогу підвищити ефективність практичних занять з біологічної хімії в онлайн-період. Третій крок в алгоритмі зворотного зв'язку – це оперативний зворотний зв'язок, який надається викладачами кафедри біологічної хімії у вигляді консультування через вебінари «Запитання-відповідь» або у вигляді онлайн-консультації за допомогою чату та електронної пошти. Говорячи про зворотний зв'язок у дистанційному навчанні, ми вважаємо обов'язковим передбачення інструментів для надання й підтримки оперативного зворотного зв'язку. Серед таких інструментів ми активно використовуємо Moodle, Zoom, Google Meet, Slido та Miro. Завдяки вищенаведеним інструментам оперативного зворотного зв'язку забезпечується діалог і постійна підтримка студента-медика.

Висновки і перспективи в даному напрямку. Таким чином, застосування алгоритму дій: «надання інформації», «обговорення» та «оперативний зворотний зв'язок» у системі дистанційного навчання створює освітнє середовище, що допомагає кожному студентові здобувати знання й навички, вирішувати реальні питання в навчальній діяльності.

Ми вважаємо, що для забезпечення ефективного онлайн-навчання викладач повинен володіти сучасними інтерактивними педагогічними та інтернет-технологіями. Тому ми не зупиняємося на досягнутому. Викладачі поглиблюють свої знання з використання інтернет-інструментів, зокрема Slido, Miro та Kahoot.

Література

1. Claudiu Coman C., Tîru L.G., Meses L., Stanciu C. and Bularca M.C. Online teaching and learning in higher education during the Coronavirus Pandemic: students' perspective // Sustainability. – 2020. – 12 (24). – P. 10367. doi:10.3390/su122410367
2. Sobaih A.E., Hasanein A.M., Abu Elnasr A.E. Responses to COVID-19 in higher education: social media usage for sustaining formal academic communication in developing countries // Sustainability. – 2020. – 12 (16). – P. 6520. doi.org/10.3390/su12166520
3. O'Doherty D., Dromey M., Loughed J., Hannigan A., Last J. and McGrath D. Barriers and solutions to online learning in medical education – an integrative review // BMC Medical Education.-2018. – 18 (1). – P. 130. doi: 10.1186/s12909-018-1240-0.
4. Pettersson F., Olofsson A. Implementing distance teaching at a large scale in medical education: a struggle between dominant and non-dominant teaching activities // Educ Doc Inf s. – 2015. – 20. – P. 359–80.
5. Edgerly H., Wilcox J., Easter J. Creating a positive feedback culture: eight practical Principles to improve students' learning // Science Scope. – 2018. – 41. – P. 43–49. doi: 10.2505/4/ss18_041_05_43
6. Popovici A., Mironov C. Students' perception on using eLearning technologies // Procedia Soc. Behav. Sci. 2015, 180, 1514–1519.

Попова Л. Д., Наконечна О. А., Стеценко С. О., Васильєва І. М.

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Постановка проблеми. Два–три роки тому ми дискутували щодо оптимального використання традиційної та дистанційної форм навчання в освітньому процесі [1–2]. Зараз, уже другий рік поспіль, ми змушені використовувати дистанційну форму освітньо-